

9-10 KLASIŲ GRUPĖ. Ar vis dar aktualios Mažvydo temos?

1 vieta “Gaidžiukas”- MARIUS BERNOTAS, 10 kl., Bostono lituanistinė mokykla.

Martynas Mažvydas parašė pirmą lietuvišką knygą 1547 m., bet jos temos dar aktualios šiandien, 500 m. vėliau. Mažvydo idėjos apie lietuvių kalbą ir lietuvybę yra svarbios per visą Lietuvos istoriją. Mažvydas rašė apie Lietuvą ir jos kalbą, ir kad reikia globoti ir išlaikyti jos kultūrą, nes ta kultūra yra pats svarbiausias dalykas lietuvių gyvenime. Ir ta tema yra svarbi ir teisinga šiandien.

Lietuvos istorija buvo labai sunki ir pavojinga, ir lietuvių kultūrai buvo grasinta daug kartų per amžius. Bet lietuvių kalba buvo tas vienas dalykas, kuris visada liko, visada buvo, nors kiti žmonės norėjo ir bandė užgesinti ją. Čia Martyno tema ypatingai svarbi, nes ta kalba buvo vienintelė priežastis, kodėl lietuviai liko lietuviais, o ne rusais ar vokiečiais. Savo eilėraštyje Mažvydas sako: “Veizdėkit ir dabokite, žmonės visi / Šitai eina jūsump žodis dangaus karalystės”. Čia jis sako kaip svarbu yra išlaikyti kalbą; jis sako, kad lietuviškas žodis yra kaip Dievo žodis”. Istorijoje šita tema buvo labai svarbi per pirmą Lietuvos okupaciją; carų Rusija okupavo Lietuvą nuo 1795 m. iki 1918 m. Per šią okupaciją rusai bandė išnaikinti lietuvių kalbą. Bet lietuviai globojo savo kalbą, ir galų gale, rusai išėjo iš Lietuvos, ir lietuviai išlaikė savo kalbą. Šita tema dar aktuali šiandien, nes Lietuva dabar yra silpna. Daug studentų išvyksta iš Lietuvos kiekvieną dieną ir praranda savo lietuvybę. Dėl to lietuviams visame pasaulyje reikia globoti savo kalbą ir kultūrą, ir jie joms negali leisti numirti. Nes jeigu tas atsitiks, lietuviai ir Lietuvos kalba dings iš pasaulio.

Mažvydas irgi sako eilėraštyje : “Sūnūs, dukterys jūsų turi tatai mokėti / Visa širdim turi Dievo žodį mylėti”. Čia reiškia, kad lietuviai visur turi išmokinti lietuvių kalbą savo vaikams, nes ta lietuvių kalba yra kaip Dievo žodis. Šita idėja

yra labai svarbi šiandien, nes šita idėja yra nesibaigianti ir visada bus teisinga. Šiandien pavyzdys yra lietuviška mokykla Amerikoje. Lietuviški vaikai, kurie gimė Amerikoje, labai lengvai gali prarast savo lietuviybę amerikietiškoje aplinkoje. Bet jų tėveliai juos siunčia į lietuvišką mokyklą išmokti ir išlaikyti lietuviybę. Ir yra tų vaikų atsakomybė siųsti savo vaikus į lietuvišką mokyklą. Tada lietuviybė visada išliks.

Mažvydo temos savo eilėraštyje dar aktualios šiandien, ir aš manau, kad jos taip liks per amžius.

2 vieta- “Gerasis ūkininkas“ MARIUS BULSKIS, 10 kl., Lemonto Maironio lituanistinė mokykla

Prieš beveik 500 metų Martynas Mažvydas parašė pirmą lietuvišką knygą. Tačiau kyla klausimas, ar temos, paminėtos prieš penkis amžius mums dar yra aktualios šiandien? Skaitant jo eilėrašį atrodo, kad nieko svarbaus ten nėra parašyta. Deja, aš manau, kad žmonės, kurie galvoja, kad niekas apie šį eilėrašį yra aktualu, yra neteisūs, nes šis eilėraštis turi labai daug aktualių temų dar ir šiandien.

Manau, kad yra labai svarbu suprasti, kad žmogus nesikeičia, o keičiasi aplinka, kurioje žmogus auga. Netgi pradėdant su pirmąja eilute, kuri rašo “Broliai seserys, imkit mane ir skaitykit”, parodo, kad mes visi užaugom šeimose ir turime brolių ar seserų. O eilutė “skaitydami permankykit” pasako tai, kad visais laikais žmonės nenustoja mokytis. Po to eilėraštis išreiškia įdomų įvykį, kuris įvyksta kiekvienoje kartoje. Tai yra, kad vis naujesnei kartai atitenka vis geresnės sąlygos mokytis. Pavydžiui, trečioji eilutė rašo “Mokslo šito tėvai jūsų trokšdavo turėti”, paprasčiausiai reiškia, kad tais laikais ne visi galėjo skaityti ar įsigyti knygas. Na, o šiais laikais tai yra labai gražiai parodoma internetu, nes dabartiniai tėvai neturėjo galimybių jį naudoti, o mes turime.

Visa tai yra vėl pakartojama antrame posme. Vėliau trečias posmas kalba apie tai, kad mokslas yra susijęs su Dievu. Tai aš manau yra aktualu dar daug

kam, ypač tiems, kurie tiki į Dievą. Netgi mūsų lituanistinė mokykla turi tikybos pamoką, kurioje yra mokoma apie Dievą. Taigi, šis pavyzdys su šia eilute “Šitai eit jūsump žodis dangaus karalystės” labai sujungti ta žodžio prasme.

Svarbiausia yra suprasti ne po vieną žodį, o viso eilėraščio prasmę. Aš manau, kad šito eilėraščio prasmė yra tai, kad kiekviena karta yra ugdoma vis naujesniais būdais, ir kad religija daug ką reiškia. Galiausiai galima paminėti, kad ir šiais laikais žmonės yra ugdomi apie religiją ir Dievą. Tad vadinasi, kad tema, rasta Mažvydo eilėraštyje apie mokslą ir Dievą yra tikrai aktuali šiandien.

3 vieta: “Braškutė”-GABRIELĖ BIELIAUSKAITĖ, 9 kl, Čikagos lituanistinė mokykla

Mažvydo temos, parašytos jo knygoje “Katekizmas” prieš daugelį metų iki dabar yra aktualios. Praėjus net 463 metams mes Martyną Mažvydą prisimename iki šios dienos, gyvendami dvidešimt pirmame amžiuje.

Mokslo reikšmė, galimybė jo siekti yra be galo svarbi ir šiandieną. Be mokslo, be išsilavinimo žmogus negali daug pasiekti. Kas jus priimtų į darbą, jei nebūtumėte baigę universiteto? Kaip mūsų visų gyvenimas pasikeistų, jei staiga visos mūsų žinios būtų ištrintos? Jeigu viskas, ko mes išmokome, dingtų amžiams...Pasaulis ir mes būtume kitokie. Viskas sukasi aplink mokslą, mūsų išsilavinimą ir be jų, taip pat kaip ir prieš daugelį metų, mūsų egzistavimas būtų nesvarbus.

Rašyto žodžio svarba yra vienas iš svarbiausių dalykų mūsų gyvenime. “Sūnūs, dukterys jūsų tur tatai mokėti, Visa širdžia tur tą Dievo žodį mylėti”. Be rašybos kiek mes daug prarastume! Negalėtume skaityti nei nuostabiausių knygų, nei draugo ar draugės laiškelių. Nebegalėtume sužinoti, kas vyksta kitame pasaulio krašte, mūsų tėvynėje Lietuvoje. Jei nebemokėtume skaityti ir rašyti, neapsakomai daug būtų prarasta.

„Mokslo šito tėvai jūsų trokšdavo turėti, Ale to negalėjo nė vienu būdu gauti.“ Pagalvokite kiek daug pasikeitė pasaulyje, technologijoje. Mūsų tėvai, seneliai, proseneliai niekada neįsivaizdavo, kad gali būti išrastas mobilusis

telefonas, kuris gali tilpti į mažo vaikučio rankutę ir su kuriuo galėtum pakalbėti su savo pažįstamais, kurie gal gyvena Amerikoje, Brazilijoje ar bet kokioje kitoje šalyje, kuri buvo nuo tavęs toli. Gyvenimas keičiasi, pasaulis sukasi taip pat nesustodamas keistis, aš manau, jis niekada nesustos žengti į viršų.

Martyno Mažvydo temos, nors be galo senos ir svarbios, tokios pat svarbios, kokios buvo tą dieną, kai jis jas parašė.

7-8 klasių grupė. Mažvydas lietuvybę siejo su lietuvių kalba. Su kuo tau asocijuojasi Lietuva ir lietuvybė?

1 vieta: “Panelė Rožė”- SKIRMAMNTĖ SURVILAITĖ, 8 KL., Čikagos lituanistinė mokykla.

Lietuva ir lietuvybė-du panašūs žodžiai. Abu savyje turi vieną paslėptą žodį-lietuvius. Ką reiškia būti lietuviu? Ar tai reiškia, kad Lietuva mums priklauso ir lietuvis tai tikrai žodis, reiškiantis, kad mes šiaip ar taip kažką turime su ta šalimi bendro? Ar gabūt žodis lietuvis reiškia, kad mes priklausome tai šaliai? Kad mes privalome tą šalį saugoti, gerbti ir mylėti? Tą šalį, kurioje daugelis mūsų gimė, šalį, kurią daug jau užmiršę. Lietuva-tai šalis, kur upės teka pro girias žalias, kur jūra gintarais išpuošta, ir lietuviai stebisi po šiai dienai kokia graži vasaros saulė. Lietuvybė-tai ne tik aktai, rodantys meilę Lietuvai, bet ir patys jausmai. Lietuvybė gali būti rodyta einant švęsti lietuviškas šventes. Tai gali būti rodyta vaikščiojant pro miškus ir stebėdamosi grožiu, arba vaikstant po miestą ir su draugais užtraukiant lietuvišką dainą.

Bet vienas dalykas yra aišku. Tai yra, kad be Lietuvos nebus lietuvybės, o be lietuvybės Lietuvos irgi negali būti. Lietuvybė yra pati Lietuva mūsų širdyse.

**2 vieta: „Šunio maišas“- EGLĖ URBONAITĖ, 7 kl., LA Šv. Kazimiero
lituanistinė mokykla**

Man lietuvybė yra lietuvių kalba, tradicijos, šokiai, bet daugiausiai tai yra meilė Lietuvai. Kitiems žmonėms, kaip Martynui Mažvydui, tai yra tik lietuvių kalba, rašymas, skaitymas, nes jis parašė pirmą lietuvišką knygą. Lietuvybė yra skirtinga kiekvienam žmogui.

Būti lietuviu ir nežinoti lietuvių kalbos yra kaip būti našlaičiu be mamos. Kai gali kalbėti lietuviškai, tu gali ir skaityti, ir rašyti, ir žinoti lietuvių tautos visas šventes ir maistą. Dabar mūsų lietuviškoje mokykloje mes mokomės gramatikos ir skaitymo, todėl aš žinau įdomias lietuvių kalbos taisykles, kaip nosinės (ę) ir taškiukas (ė).

Lietuvių tradicijos yra juokingos, bet ir širdį šildančios. Man Užgavėnės yra džiaugsminga šventė, nes visi nešioja juokingas kaukes, o Nepriklausomybės atgavimo šventė širdį šildo, nes tokia maža šalis atsikovojo laisvę iš Tarybų Sąjungos. Man dar patinka Kūčios, nes mano šeima visada atlaužia gabalėlį ir pamirko į kisielių.

„Dešinę koją, kairę koją, apsisukit“, skamba juokingai, bet mes kiekvieną šeštadienį girdim tai, kai šokam. Visada šokam sudėtingus šokius ir dainuojam sunkias dainas, bet man tai visada smagu. Visiems būna gražu pamatyti ką mūsų kojos ir gerklės išmoko per mokslo metus.

Kai aš paklausiu žmogaus, ar jis žino, kas yra Lietuva, jie atsako „nelabai“, kadangi tai tokia maža valstybė. Kitos tautos žmogus gali net nežinoti, kas yra Lietuva, bet aš visada mylėsiu ir gerbsiu šitą nuostabią šalį.

**3 vieta: „Pupsytė 6“-GODA INOKAITYTĖ, 8 kl. , Lemonto Maironio
lituanistinė mokykla.**

Lietuvių kalba yra brangi Lietuvai ir lietuvių tautai. Martynas Mažvydas tą suprato ir tapo garsiu rašytoju, dvasininku ir švietėju. Mylėdamas Lietuvą ir žinodamas, kad ją išlaikyti reikia rašto, Mažvydas parašė pirmą lietuvišką knygą.

Jo deganti meilė Lietuvai vedė jį vis toliau ir toliau mokyti lietuvius. Kai aš mokiausi apie jį, man labai didelį pavyzdį paliko. Aš labiau supratau, kokia brangi mūsų ta maža Lietuva, ir kiek daug kančių ir vargų ji praėjo. Tai nebuvo lengva, bet mes tą įveikėme. Mažvydo pirma knyga „Katekizmas“ pakeitė kaip žmonės žiūrėjo į lietuviybę. Katekizmas vienijo Lietuvą, bet ko reikėjo buvo, kad visi mokėtų kaip jį skaityti ir rašyti. Mažvydas keliavo tiek daug, kad mokintų lietuvius kaip skaityti ir rašyti. Man tokia garbė būti lietuvaite ir žinoti, kad mano tauta yra tokia stipri ir turi tokius galingus žmones. Mums visiems turėtų būti garbė žinoti, kad viename žmoguje gali būti tiek daug meilės ir kad be to žmogaus, didelis šansas, kad mes nebūtume lietuviai, o rusai ar lenkai mes būtume. Ir viskas gerai su tuo, bet būti dalis tokios gražios ir stiprios šalies tikrai nepalyginama. Mano širdyje yra daug meilės Lietuvai ir tikrai norėčiau, kad taip visi jaustųsi.

4-5-6 klasių grupė. Pratarmė mano pasirinktai knygai.

1 vieta: “Vabalas123” –LINAS LABANAUSKAS, 6 kl. Čikagos lituanistinė mokykla.

Mėgstamiausios knygos pristatymas. V. Dautartas. Žydrieji jungos.

“Imkit mane ir skaitykit.” Šilta vasaros diena Lietuvos kaime. Vietiniai berniukai lekia po dienų darbo prie ežero. Kaip smagu nardinėti, žvejoti karpius, maudytis ir kaitintis ant kranto prieš saulutę. Šarūnas, Mindaugas, Algis ir tarp jųėjo mergaitė Aistė. Tačiau, kad jie gyvena prie ežero, jie vis tiek norėjo išplaukti į tolimas jūras. Daugiausiai Šarūnas. Neveltui draugai vadino Jūrininku. Mindaugas buvo Šamas, nes jis gerai mokėjo plaukti. Aistę vadino Kieliuke, nes jinai iš visos mokyklos gali bent kokį paukštį surasti ir pasakyti koks jis yra. O Algis buvo Būgnų Karaliumi, nes jis labai gerai lošė kortomis. Vaikams pradėdavo svajoti buvęs kapitonas Bocas. Jis pasakojo kur ir kaip jis plaukia į tolimas ir dar nežinomas salas. Staiga vieną dieną jie girdėjo apie lobį, kur yra

paskandintas jų ežere. Jie dar girdėjo, kad net Napoleono lobis. Jeigu norite dar sužinoti tai eikite į savo biblioteką ir skaitykite.

2 vieta: “Jūrų Rožė” – KRISTINA IMŠAITĖ, 6 kl. Gedimino lituanistinė mokykla.

Mano mėgstamiausia knyga yra “Brolių ieškotojai”. Mergaitė Ona surado jos mamos žiedą. Ji nežinojo, kad žiedas buvo dovana nuo savo devynių brolių. Ona net nežinojo, kad ji turėjo brolių. Jie turėjo išeiti į karą. Broliai niekada negrįžo. Ona pasakė, kad ji ant arklio jos ir suras brolius. Ji jojo ir jojo, kol ji surado kiškį. Jis norėjo jai padėti. Ona neturėjo maisto, nes davė mažam berniukui savo sūrį. Kiškis ir Ona sustojo pailsėti ir surasti maisto. Kiškis surado grybų ir jie pavalgė. Po to jie pamiegojo. Kitą dieną jie pradėjo joti. Viena bloga laumė sakė Onai ateiti ir nusimaudyti. Kiškis žinojo, kad ji buvo bloga ir pasakė Onai, bet ta laumė sulaužė visus jo kaulus. Ona pradėjo verkti ir verkti. Ji galvojo, kad jis mirė. Taip karšta buvo lauke, kad ji turėjo pasimaudyti. Kai ji nusiėmė savo gražius rūbus, laumė paėmė ir užsidėjo. Po to laumė nutarė padėti Onai surasti brolius. Ji liepė Onai užsidėti jos rūbus. Ji užsidėjo ir pradėjo joti. Laumė klausinėjo žmonių, ar čia gyvena devyni broliai. Ir juos surado! Laumė uždengė savo veidą ir apsimetė, kad ji buvo Ona. Tikra Ona dar liko su arkliu lauke. Devyni broliai galvojo, kad laumė buvo jų sesuo, tai jie pamaitino ir davė kambarį miegoti. Ar jie supras, kad čia ne tikra Ona, jų sesutė? Skaityk „Brolių ieškotojai“, autorius S. Zaborskas, ir sužinok!

3 vieta: “Pakalnutė”-GABRIELĖ GEDO, 6 kl., Vašingtono Kristijono Donelaičio lituanistinė mokykla.

Karilė su teta Teodora
Sėdi ant butelio
Skrenda, šnekučiuoja
Į septintą stotį

Zogo mėnulį pavogė
Ir
Faustina ištyrinėja ir ištyrinėja, kaip
Karilę su teta
Sustabdyti, kad pakliūtų į spąstus
Spurgas jas išduoda netyčia,
Bet
Gal jis galėtų joms
Padėti?

Belinksniuose
Linksniuoja baisiai
Iš tikrųjų
Nelinksniuoja visai.
Karilė pabando
Belinksnėms pamokyti, padėti,
Bet jos “mokinės”
Neklusnios.
Karilė ir teta
Teodora
Susižavėja
Dėde Veiksmožodžiu
Ir
Ką gali padaryti,
Jei “prisijaukini”
Žodžius
Būdvardis, Daiktavardis
Išgelbėja jas,
Bet iš Faustinos glėbio
Ne taip lengva išsprukti.

Gal lyja lauke?
Gal dangus nepaliestas?
Ateik, atsinešk, atsiverk,
Kad būtų smagu
Ir visai įdomu
Su Karile ir Spurgu
Faustina ir teta
Daiktavardžiu ir Veiksmazodžiu,
Kad gramatika-
Ne tokia baisi-
Be jos blogiau
Ir atsiverk ir skaityk apie
Nijolės Jankutės parašytą kelionę
Skaityk knygą
“Kelionė į septintą stotį”.

2-3 klasių grupė. Mano mėgstamiausia knyga.

1 vieta: “Krepšinis”-ARAS STUNGYS, 3 kl., Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla, OH

Mano mėgstamiausia knyga yra Meškiukas Rudnosiukas. Jos autorius yra Vytė Nemunėlis. Knygos veikėjais yra Rudnosiukas, jo mama ir tėtė. Knygoje pasakojama, kaip Rudnosiukas miške pasimetė. Jis neklausė mamos ir išėjo į mišką pats. Man buvo labai gaila, kai meškiukas miške verkė.

Knygoje man labiausiai patiko Rudnosiukas, nes jis mažas ir mielas. O kas man nepatiko? Turbūt mama, nes ji pasakoje daug nedarė.

Išmokau, kad vis reikia klausyti mamos ir tėtės.

**2 vieta: “Dinozauras”-MARIUS TALI, 3 kl., Lituanistinė mokykla “Genys”,
CA**

Pupa. Autorius nežinomas.

Vieną dieną višta surado pupą. Senelė pasodino pupą. Pupa augo ir augo ir užaugo iki dangaus. Senelis ir senelė nusprendė eiti pas Dievą. Dievas leido seneliui ir senelai pasilikti ir miegoti, bet liepė neliesti Jo daiktų. Bet senelis ir senelė neklausė. Jie vis tiek palietė tešlą, obuolį ir ratelius, tada Dievas išvarė senelius iš dangaus.. Man patinka šita knyga todėl, kad ji labai juokinga. Kai senelė palietė tešlą, kubilas sulūžo. Kai senelė suvalgė obuolį, visi obuoliai nuo medžio nukrito. Knygoje labai gražūs ir juokingi paveikslukai. Viename paveikslėlyje daug obuolių nukrito ant senelio galvo. Aš tik nesupratau, kodėl senelis ir senelė juokėsi, kai grįžo namo.

**3 vieta “Ryto Rožė”-BERNADETA BUIKYTĖ, 2 kl. , Čikagos lituanistinė
mokykla.**

Man patinka skaityti istorijas. Mėgstamiausia mano knyga vadinasi “Pati geriausia”. Knygą parašė Ingrida Stankevičienė. Pagrindiniai veikėjai yra vilkas ir paršelis. Ši istorija yra keista, nes vilkas yra paršelio mama. Vilkas rado paršelį ir jį pamilo. Man ši pasaka labai patiko, nes vilkas yra kitoks. Norėčiau, kad visi mano draugai šią knygėlę paskaitytų.